

Direktiv

Vårdhygien

Skrivet 2000 09 27
Senast reviderat 2010 04 15
Status 2010 04 15

Basala hygienrutiner

Godkänt/Tinna Åhrén, hygienläkare, Christina Raner, chefläkare Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Björn Hamborg, chefläkare Kungälv's sjukhus, Gunnar Rimbäck, chefläkare Frölunda specialistsjukhus
Karin Möller, chefläkare Capio Lundby sjukhus

Sida 1 (1)

Vårdpersonal kan via händer, men även kläder, överföra smittämnen mellan patienter. Den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning i vårdarbetet är basala hygienrutiner. De ska därför tillämpas av all personal i patientnära vårdarbete. Patientnära vårdarbete innebär arbete i rum där patienten undersöks, behandlas eller vårdas. Nedanstående punkter är en viktig förutsättning för att dessa rutiner ska kunna tillämpas på ett korrekt sätt.

Handdesinfektion

I patientnära arbete ska alltid arbetsdräkten vara kortärmad (se direktiv [Arbetskläder](#)). Ringar, klockor och armband ska inte bäras i vårdarbete. Handdesinfektion (minst 70 % etylalkohol med tillsats av glycerol) ska göras **före** och **efter** alla vård- och undersökningsmoment.

- Tag rikligt (2-3 ml) handsprit.
- Gnid in, glöm inte fingertoppar, tumgrepp och vid behov underarmar.
- Fortsätt att gnida in handspriten tills händerna är torra, då har full effekt uppnåtts.

Handdesinfektion med minst 70 % etylalkohol är en snabb och effektiv metod för att uppnå bakteriereduktion. Då händerna är synligt förorenade samt vid vård av patient med misstänkt [virusgastroenterit](#) ska mekanisk rengöring med tvål och vatten samt noggrann torkning av händerna föregå sedvanlig handdesinfektion.

Vårda händerna; både vatten och tvål har uttorkande effekt och kan ge upphov till hudproblem. Vid hudproblem kontakta företagshälsovården.

Plastförkläde/visir

Engångs plastförkläde ska användas för att skydda arbetsdräkten när det finns risk för stänk och kontakt med kroppsvätskor och utsöndringar. Förklädet ska inte återanvändas utan ska slängas efter användning. Om arbetsdräkten förorenats – byt direkt!

Visir eller skyddsglasögon kombinerat med munskydd ska användas då risk för stänk mot ansiktet föreligger.

Handskar

[Handskar](#) ska användas vid kontakt med kroppsvätskor och utsöndringar.

Vid egen färsk hudskada ska handskar även användas vid risk för kontakt med kroppsvätskor och utsöndringar. I andra situationer bör användning av handskar begränsas.

Vårdmomentets karaktär styr val av handske.

Handskmaterialet påverkas av slitage och kemikalier, vilket medför att handskar inte ska användas längre tid än nödvändigt, spritdesinfekteras eller återanvändas. Beakta risken att även handskar kan sprida smitta ("handskspridd smitta").

Handdesinfektion ska utföras efter att man tagit av handskarna eftersom händerna ofta förorenas vid avtagningen.

Punktdesinfektion

[Punktdesinfektion](#) ska utföras direkt vid spill av kroppsvätskor/utsöndringar och ingår i basala hygienrutiner.